

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 73/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti RAFEX s. r. o. „v likvidácii“, Šarkaň 147, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Kompišovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 22/2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Cob 446/2011 a sp. zn. 1 Cob 40/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti RAFEX s. r. o. „v likvidácii“ o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. októbra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti RAFEX s. r. o. „v likvidácii“, Šarkaň 147 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 22/2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Cob 446/2011 a sp. zn. 1 Cob 40/2014.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Firma RAFEX (sťažovateľka) - právny nástupca [REDAKOVANÉ], drobného farmára, producenta surového kravského mlieka - bola žalobcom v konaní vedenom pred Okresným súdom v Bratislave III pod sp. zn.: 27 Cb 22/2005. Žalovanou bola aj firma [REDAKOVANÉ]. [REDAKOVANÉ] sa teda žalobou zo dňa 07. 12. 2004 (!!!), podanou na Okresnom súde Bratislava III, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil aj vyššie spomenutému žalovanému: [REDAKOVANÉ] zaplatiť mu dlh aj s príslušenstvom. Poznamenať tu treba, že voči pôvodne súčasne žalovanej spoločnosti [REDAKOVANÉ] zobrať žalobca [REDAKOVANÉ] svoju žalobu späť, a to z dôvodu vyhlásenia konkurzu na tohto jeho paralelného dlžníka (uznesením KS v Bratislave č. 3 K 223/2004 z 22. 03. 2005). Okresný súd Bratislava III spočiatku konal pružne. Pod č. 42 Rob 1791/2004 bol dňa 30. 12. 2004 vydaný platobný rozkaz. Žalovaná firma [REDAKOVANÉ] podala odpor (dňa 21. 01. 2005). Aj žalovaná firma [REDAKOVANÉ] podala odpor (z 20. 01. 2005). K nim [REDAKOVANÉ] zaujal stanovisko podaním z 03. 02. 2005. Uznesením č. 27 Cb 22/2005 z 25. 04. 2005 potom OS Bratislava III konanie prerušil. Dôvodom bola zákonná prekážka - vyhlásenie konkurzu na žalovanú firmu a. s. [REDAKOVANÉ]. Odvolanie voči tomuto uzneseniu, ktoré [REDAKOVANÉ] podal, bolo Krajským súdom v Bratislave uznesením z 27. 10. 2005 zamietnuté. [REDAKOVANÉ] (pôvodný žalobca) videl, že situácia sa komplikuje v jeho neprospech. Negativizmus oboch žalovaných bol v tom čase už známy aj v širšej verejnosti.

Podaním z 19. 04. 2006 [REDAKOVANÉ] vzal preto žalobu voči firme [REDAKOVANÉ] späť a žiadal v konaní pokračovať už len voči svojmu druhému paralelnému dlžníkovi: firme [REDAKOVANÉ]. Okresný súd Bratislava III uznesením č. 27 Cb 22/2005 z 29. 06. 2006 tomuto procesnému návrhu [REDAKOVANÉ] vyhovel. [REDAKOVANÉ] sa voči tomuto uzneseniu odvolali (podaním z 26. 07. 2006). [REDAKOVANÉ] replikoval podaním z 18. 09. 2006.

V očiach [REDACTED] súdne konanie v jeho veci zjavne začalo smerovať od meritórneho riešenia kauzy k „procesným kľúčkám“. Urgoval procesný postup listami z 02. 10. 2006, 06. 11. 2006 a 05. 01. 2007. To nakoniec viedlo Krajský súd v Bratislave k vydaniu (pre [REDACTED] pozitívneho) uznesenia č. 1 Cob 347/2006 z 31. 01. 2007. Toto obdobie (teda od začiatku decembra 2004 do začiatku februára 2007) vníma [REDACTED] ako procesné efektívne a bez zjavných a zbytočných prietahov.

No až po urgencii [REDACTED] z 22. 05. 2007 vydal OS Bratislava III uznesenie č. 27 Cb 22/2005, a to dňa 29. 05. 2007 o ním predloženej úprave žalobného petitu.

V období február až máj 2007 teda OS Ba III nekonal.

Procesný pokrok potom urgoval [REDACTED] listom podaným 16. 07. 2007 a ďalším podaným dňa 17. 09. 2007; následne predložil súdu obsiahle stanovisko z 12. 10. 2007. [REDACTED] žiadal OS BA III o procesný pokrok ešte aj ďalšími listami podanými k súdu dňa 17. 09. 2007 a 17. 10. 2007.

Listom z 04. 12. 2007 zaujala žalovaná a.s. [REDACTED] svoje stanovisko. Odmietla všetky argumenty [REDACTED]. Vyjadrila sa v podstate tak, že z tangovaného Dodatku č. 4 (ako zo zmluvy) pre [REDACTED] nevyplývajú pre ňu žiadne práva ani povinnosti. Firma [REDACTED] manifestovala, že Dodatok č. 4 považuje za bezobsažný papier.

OS Bratislava III vytýčil pojednávanie na 05. 12. 2007. Tvrdíme, že OS Ba III bol v období jún 2007 - november 2007 pasívny. Sporové strany predložili na pojednávaní dňa 05. 12. 2007 svoje vyjadrenia a dôkazné prostriedky. Toto pojednávanie ale zjavne nebolo pripravené v duchu § 114 OSP. Ďalší pojednávacie termín bol vytýčený na 13. 02. 2008. Na tomto pojednávaní žalobca [REDACTED] (právny predchodca sťažovateľa v kontexte tejto ústavnej sťažnosti) poukázal na dôkazy už z pozície OS Ba III zadovážené, a to v „paralelných“ konaniach č. 22 Cb 35/2005, č. 25 Cb 47/2005 a č. 23 Cb 48/2005. Tvrdíme, že aj toto pojednávanie bolo nepripravené a neefektívne. Sporové strany len opakovali svoje prednesy. Neuskutočnilo sa žiadne dokazovanie. Súdu očividne chýbala koncepcia vedenia procesu. Súd ani nedefinoval, ako mieni v kauze ďalej pokračovať. Súd potom len mechanicky stanovil ďalší pojednávacie termín na 05. 03. 2008. Tvrdíme, že OS Ba III bol naďalej pasívny v období december 2007 - február 2008. ...

Pretože medzičasom boli na KS v Bratislave (rozsudkom č. 1 Cob 329/2006 z 22. 02. 2007) zvrátené výsledky procesu v kauze farmárskeho kolegu [REDACTED] (máme na mysli proces iniciovaný [REDACTED], vedený na OS Ba III pod č. 22 Cb 35/2005) a [REDACTED] sa bránil podaním dovolania, požiadal [REDACTED] podaním z 03. 03. 2008, aby OS Ba III jeho konanie č. 27 Cb 22/2005 prerušil až do rozhodnutia NS SR č. 4 Obdo 25/2007 [to inicioval [REDACTED] svojim dovolaním - zdôrazňujeme, že išlo o vecne i právne analogickú kauzu]. No OS Ba III uznesením konanie síce neprerušil, de facto však úplne prestal pracovať. ...

[REDACTED] (ešte stále v postavení žalobcu) listom z 05. 02. 2009 informoval OS Ba III, že svoje pohľadávky postúpil firme RAFEX a požiadal o zámenu svojho účastníctva na strane aktívne legitimovaného subjektu. Táto písomnosť bola podpísaná aj konateľom a likvidátorom firmy RAFEX. Teda nemohli byť pochybnosti o fakte, že [REDACTED] svoje pohľadávky právne korektne previedol na firmu RAFEX. Rovnako nemohli byť pochybnosti o tom, že [REDACTED] sa s firmou RAFEX dohodol o zámene pozície žalobcu. OS Ba III však v rozpore s platným právom návrh [REDACTED] na zmenu účastníka na strane navrhovateľa zamietol uznesením z 23. 03. 2009. Paradoxne to bol „prvý“ úkon OS Ba III po pasívnom období marec 2008 - február 2009. Cit. uznesenie 23. 03. 2009 bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou (eo ipso teda v procesnej podmienke, že je generálne prípustné odvolanie). Toto právo [REDACTED] využil a dňa 06. 04. 2009 k súdu podal odvolanie. Ďalší procesný postup [REDACTED] urgoval listom podaným k OS Ba III súdu dňa 15. 10. 2009, listom podaným 10. 12. 2009 ako aj listom z 11. 12. 2009. OS Ba III situáciu napravil (to už pri pôsobení nového zákonného sudcu) až vydaním uznesenia z 21. 12.2009, ktoré bolo [REDACTED] doručené 15. 01. 2010.

OS BA III/porušovateľ 1 bol teda vo svojej činnosti reálne neefektívny ešte aj od marca 2008 do decembra 2009.

Proti cit. uzneseniu OS Ba III (z 21. 12. 2009) o zámene účastníkov na strane žalobcov podala firma [REDACTED] dňa 20. 01. 2010 odvolanie. Súdny spis bol - po podaní odvolania zo strany [REDACTED] - predložený na odvolací súd KS Bratislava dňa 25. 01. 2010. Naša procesná strana zaujala stanovisko k odvolaniu žalovaného podaním zo 17. 02. 2010 a KS Bratislava rozhodol pre žalobcu pozitívne uznesením č. 3 Cob 60/2010 zo dňa 31. 03. 2010. [REDACTED] a firme Rafex bolo však doručené až 24. 08. 2010.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

«1) Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn.: 27 Cb 22/2005 a Krajský súd v Bratislave, v konaniach vedených pod č. 1 Cob 446/2011, resp. č. 1 Cob 40/2014 porušili právo s. r. o. RAFEX „v likvidácii“, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2) Krajskému súdu v Bratislave sa v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 Cob 40/2014 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3) Sťažovateľke... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 6.000 €..., ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4) Sťažovateľke... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 8.000 €..., ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5) Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť sťažovateľke... 3/7 podiel trov konania a Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľke... 4/7 podiel trov konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do troch dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Jany Kompišovej...»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 22/2005 a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Cob 446/2011 a sp. zn. 1 Cob 40/2014.

Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 27 Cb 22/2005 vyplýva, že návrhom na začatie konania doručeným okresnému súdu 8. decembra 2004 sa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“) domáhal proti spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca v 1. rade“) a spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca v 2. rade“ alebo „odporca“) zaplata sumy 425 007,47 Sk s prísl. Okresný súd vo veci vydal platobný rozkaz, proti ktorému bol podaný odpor, rozhodol o prerušení konania z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok odporcu v 1. rade, na základe čiastočného spät'vzatia žaloby zastavil konanie proti odporcovi v 1. rade, rozhodol o pripustení zmeny žaloby, uznesením z 21. decembra 2009 pripustil zámenu účastníkov tak, že namiesto pôvodného navrhovateľa vstúpila do konania sťažovateľka, nariadil sedem pojednávaní (z toho na piatich pojednávaniach bola vec aj meritórne prerokovávaná) a svojím prvým rozsudkom

zo 6. mája 2011 zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 8 334,59 € s príslušenstvom sťažovateľke a vo zvyšnej časti návrh zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu zo 6. mája 2011 podali odvolanie sťažovateľka aj odporca, krajským súdom bolo vedené odvolacie konanie pod sp. zn. 1 Cob 446/2011. Krajský súd uznesením z 21. februára 2013 zrušil rozsudok okresného súdu zo 6. mája 2011 a vec vrátil na ďalšie konanie. Spis sa nachádzal na krajskom súde od 28. októbra 2011 do 8. apríla 2013.

Okresný súd následne nariadil vo veci štyri pojednávania (z ktorých na troch vec meritorne prerokovával) a svojím druhým rozsudkom z 15. októbra 2013 rozhodol obdobne ako svojím v poradí prvým rozsudkom.

Proti rozsudku okresného súdu z 15. októbra 2013 podal odvolanie odporca, krajským súdom bolo vedené odvolacie konanie pod sp. zn. 27 Cb 22/2005. Krajský súd rozsudkom z 28. januára 2016 zmenil rozsudok okresného súdu z 15. októbra 2013 v napadnutej vyhovujúcej časti tak, že návrh sťažovateľa na zaplatenie sumy 8 334,59 € s 0,03 % denným úrokom z omeškania od 16. novembra 2004 do zaplatenia zamietol, a vo výroku o trovách konania tak, že sťažovateľku zaviazal na náhradu trov prvostupňového konania odporcovi a zároveň jej uložil povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania odporcovi.

Ústavný súd po oboznámení sa s priebehom namietaného konania z vyžiadaného súdneho spisu konštatuje, že sťažovateľkou namietané súdne konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 27 Cb 22/2005 sa začalo v decembri 2004, toho času už trvá už viac ako jedenásť rokov. Sťažovateľka sa stala účastníčkou označeného súdneho konania v decembri 2009 a konanie s jej účastníctvom trvalo viac ako 6 rokov. Sťažovateľkou namietané odvolacie konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 1 Cob 446/2011 bolo ukončené uznesením krajského súdu z 21. februára 2013 a odvolacie konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 27 Cb 22/2005 bolo ukončené rozsudkom z 28. januára 2016, čím bolo ukončené aj sťažovateľkou namietané konanie ako celok.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovelo (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Podstatou sťažnostných námietok sťažovateľky je namietanie priesťahov a neefektívneho postupu okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach.

Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu a krajského súdu v namietaných konaniach v období, od ktorého je sťažovateľka účastníčkou konania (od decembra 2009), sa nevyznačoval priesťahmi takej intenzity, ktoré by odôvodňovali možnosť namietaného porušenia sťažovateľkou označeného základného práva. Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že v čase jeho rozhodovania o sťažnosti sťažovateľky bolo namietané konanie ako celok ukončené zmeňujúcim rozsudkom krajského súdu z 28. januára 2016, a tým je objektívne vylúčená možnosť porušovania označeného základného práva sťažovateľky.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2016